

LÀNG RAU HÒA LUẬT NAM

VÕ ĐẠI CHUNG

Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình

Làng có gần 100 hộ, nhưng không còn hộ nghèo. Đó là lời khẳng định của anh Nguyễn Văn Vui, Phó Chủ tịch UBND xã Cam Thủy (huyện Lệ Thủy) khi cùng chúng tôi đến làng rau Hòa Luật Nam đang quyết tâm xây dựng thương hiệu rau sạch.

Anh Võ Xuân Hiền đang cặm cuoi tưới, tia trên những luống rau của vườn nhà. Mời chúng tôi vào nhà, anh hào hứng kể chuyện, vốn là một thợ nề giỏi, nhưng mấy năm trở lại đây, anh rời tay búa, tay búa về cùng vợ thâm canh vườn rau nhà mình gần 1.500m². Bởi theo anh, đây là nguồn thu nhập không kém tay nghề thợ cả, lại có thu nhập quanh năm rất ổn định. Anh nói vui: Tay nghề thợ cả như tôi, mỗi ngày kiếm 200 nghìn là bình thường, nhưng tôi về làm vườn rau với vợ, thì biết thu nhập hàng ngày của gia đình.

Nhà anh Hiền có 6 người, gồm mẹ già, 2 vợ chồng và 3 con đang tuổi học, trong đó có cháu đầu đang học đại học, nhà không làm ruộng, không chăn nuôi, chỉ trồng rau nhưng có đời sống sung túc, các con được ăn học tử tế. Nhìn ngôi nhà xây mái ngói 3 gian đồ bằng, trên bàn học của các con có máy vi tính nối mạng và những vật dụng, quả thật, nhà anh khá giả nhờ trồng rau. Trong câu chuyện, anh Vui hỏi chuyện góp họ góp hội bây giờ như thế nào, còn phát huy không? Qua chuyện trò 2 người, biết rằng, làng Hòa Luật Nam có phong trào góp họ, cứ vài nhà lập thành một nhóm, hàng tháng góp một khoản tiền, cho nhau luân phiên nhận để giải quyết việc nhà. Như nhóm của anh Hiền, gồm 5 thành viên, mỗi tháng mỗi người góp 3 triệu đồng, nhờ vậy mà ai

cũng có nhà cửa khang trang. Trả lời câu hỏi tiền ở đâu, anh cười rất tươi: thì tiền tiết kiệm từ bán rau hàng ngày.

Làng có gần 100 hộ, nhà nhà trồng rau, hàng chục nhà có thể gọi là giàu, nghĩa là hàng ngày có thu nhập vài trăm ngàn đồng, sau khi trừ chi phí. Đi một vòng quanh làng, dễ nhận ra một điều là không có nhà nào chăn nuôi lợn, gà, ngan, vịt... ngay cả bò vốn rất dễ chăn thả ở vùng cát này, bởi cả làng già trẻ đều tham gia trồng rau. Nhiều người đi xa nhiều năm, về quê cũng phải ngỡ ngàng khi cả làng không còn bụi tre, hàng hóp nào, vốn là cây trồng um tùm mười năm về trước. Lý do đơn giản, người ta phát quang, cải tạo vườn tạp để trồng rau, trên nền cát trắng phau, là một màu xanh ngắt suốt 4 mùa. Phó chủ tịch xã Nguyễn Văn Vui nói như làm thơ: trước đây người ta nói là cát trắng nhưóc mắt, nay Hòa Luật quê tôi là cát xanh mát mướt mắt!

Nhìn quang cảnh làng, rất dễ nhận thấy cuộc sống của người dân nơi đây ấm no và yên bình. Sáng, phụ nữ lên xe máy đưa rau đi tiêu thụ khắp nơi, đặc biệt tiêu thụ mạnh ở Đông Hà, Gio Linh, Vĩnh Linh, Lao Bảo, Cửa Tùng, Cửa Việt... theo thói quen đã được tín nhiệm. Lao động nam và lao động phụ lại cần mẫn trên từng luống rau: Trồng tria mới và chăm bón. Chiều về, lại tất tả thu hoạch để đi chợ vào sáng mai. Nghề trồng rau không nặng nhọc, vất vả, nhưng đòi hỏi sự cần cù, chịu thương chịu khó, mà đây là bản tính cố hữu của vùng quê vốn rất khó nghèo, lam lũ.

Nghề trồng rau ở Hòa Luật Nam có nhiều thuận lợi, đó là nguồn nước sạch chảy ra từ

Vườn rau xanh tại thôn Hoà Luật Nam

Ảnh: TL

động cát, phân bón chỉ có phân hữu cơ hoai mục trộn thêm phân lân, vòng đời các loại cây trồng được chọn là ngắn ngày, có loại chỉ một tuần là thu hoạch như cải, nên không sử dụng đến thuốc trừ sâu. Từ chỉ gieo trồng trong vụ Đông - Xuân, nhiều năm nay, người dân đã gieo trồng quanh năm. Về mùa nắng nóng có hệ thống lưới che, ngày 2 lần tưới vào sáng sớm và chiều tối. Chính vì thế mà nguồn rau ở đây làm ra bao nhiêu, tiêu thụ hết bấy nhiêu; hàng chục hộ đang giàu lên từ nghề trồng rau này. 30ha rau của làng Hoà Luật Nam đang được xã Cam Thủy đề ra phần đầu đạt thương hiệu rau sạch, an toàn và mở rộng diện tích để tăng thu nhập cho người lao động khi được đầu tư đồng bộ hơn, kiểm soát chặt chẽ theo tiêu chuẩn an toàn thực phẩm.

Cả làng chỉ trồng rau, nhưng đời sống của

người dân khá sung túc, đầy đủ mọi tiện nghi, con cháu được ăn học tử tế, không còn hộ nghèo chính từ nghề trồng rau. Cũng theo người dân ở đây, nghề trồng rau chưa dài, chừng đâu trên dưới 20 năm, nhưng làng quê đã có bước tiến rất dài trong cuộc sống. Từ làng rau Hoà Luật Nam, đã chứng tỏ rằng không có đất nào là đất nghèo, khó sống, chỉ có trí tuệ và sức lao động sẽ có cuộc sống ấm no và vươn lên làm giàu. Xã Cam Thủy đã lập dự án để mở rộng làng rau cả về diện tích, quy mô và chất lượng theo tiêu chuẩn vệ sinh an toàn thực phẩm VIETGAP và thương hiệu “Rau sạch Cam Thủy”. Công việc này không quá khó, bởi vùng đất này hội tụ đầy đủ các điều kiện, tất cả là sự chung tay sớm của nhà nông, nhà khoa học, nhà quản lý và nhà doanh nghiệp ■